

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ระบบการผลิตของครัวเรือนในชุมชนกะเหรี่ยงที่สัมพันธ์กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ชื่อผู้เขียน นายสัญญา เจริญหลาย

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา นอกระบบ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยงยุทธ	เปลี่ยนผดุง	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ	ลีสุวรรณ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดุสิต	ดวงสา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาระบบการผลิตและการบริโภคของครัวเรือนที่มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและระบบคิด ความเชื่อ พิธีกรรม และการปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนชาวกะเหรี่ยง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้การสังเกต การสัมภาษณ์และทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเมื่อเห็นว่าได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วจึงแยกข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและทำการวิเคราะห์โดยใช้กรอบแนวคิดที่กำหนด ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ชาวกะเหรี่ยงแต่ละครัวเรือนมีระบบการผลิตแบบผสมผสาน การปลูกพืชมีจุดมุ่งหมายเพื่อการบริโภคในครัวเรือน ไม่ว่าจะปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ต้องพึ่งพาความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ ดังนั้นระบบการผลิตจึงเป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติ

2. ชาวกะเหรี่ยงแต่ละครัวเรือนมีการบริโภคอย่างประหยัดเพราะการผลิตเป็นแบบพอกินพออยู่ การใช้ประโยชน์จากธรรมชาตินอกเหนือจากการผลิตแล้ว ก็เป็นไปเพื่อการดำรงชีวิตเท่านั้น

เช่น การใช้ไม้แห้งเป็นเชื้อเพลิงและเป็นที่อยู่อาศัย จึงไม่เป็นการทำลายธรรมชาติ ส่วนรายได้ที่ใช้เพื่อการบริโภคด้านอื่นได้จากการขายสัตว์เลี้ยง ได้แก่ วัวและควายเป็นหลัก

3. ชาวกะเหรี่ยงมีแนวคิดเกี่ยวกับการเชื่อมโยงของสรรพสิ่งในโลก ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติต่อธรรมชาติอย่างพิถีพิถันและอย่างมีความสมดุล นอกจากนี้ชาวกะเหรี่ยงยังมีความเชื่อในเรื่องผีและข้อห้ามต่าง ๆ ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ของชุมชน ทำให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างปกติโดยเฉพาะความเชื่อว่าธรรมชาติมีผู้ดูแล ทำให้คนเคารพธรรมชาติ สำหรับพิธีกรรมนั้นเป็นการถ่ายทอดความเชื่อและสร้างความสัมพันธ์ในสังคม

Thesis Title Karen Community Household Production in Relation to Natural Resource Conservation

Author Mr.Sunchai Charoenlaiy

M.Ed. Nonformal Education

Examining Committee

Asst.Prof.Youngyudh Plianpadung	Chairman
Assoc.Prof.Dr.Chukiat Leesuwan	Member
Asst.Prof.Dr.Dusit Daungsa	Member

Abstract

This thesis probed the impact of Karen community household production and consumption systems, the people's thought and belief systems, their rituals and natural resource conservation-oriented practices upon natural resource conservation. The researcher collected needed data/information via observations, interviews and, subsequently verified collected data/information. Following such verification the researcher classified them according to determined research objectives and analyzed them using the set theoretical framework. Findings were as follows:

1. Each household had an integrated production system. Vegetable cultivation had as its aim household consumption. Both growing vegetables and raising animals relied

on natural fertility. Thus, the entire production system was obviously natural conservation-oriented.

2. Each household, based on its subsistence production, consumed economically. Beyond such production exploiting nature was undertaken solely for normal life sustenance, e.g., using dried wood as fuel and shelter. Therefore, it was not nature-destroying. Other consumption supporting incomes came from the sale of such tame animals as cows and buffaloes.

3. The Karen folks firmly believed in the interconnectedness of worldly beings resulting in their proper, respectful and symmetrical treatment of nature. In addition, they also believed in spirits and communally institutionalized taboos, especially that nature had its own guardians, leading to the communal stated of peaceful coexistence and their deep respect for nature. Finally, as far as rituals were concerned, they were practiced as means to transmit and inculcate traditional beliefs as well as forge social relations and cohesion.